Collegebesluit

Gemeente Haarlem

Onderwerp Actieprogramma Impact Ondernemen 2020-2024	
Nummer	2020/246333
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.2 Economie en toerisme
Afdeling	ECDW
Auteur	C. van Lammeren / R. Meijer
Telefoonnummer	06 46215099
Email	r.meijer@haarlem.nl
Kernboodschap	Voor bedrijven wordt het steeds belangrijker om behalve financieel gezond, ook maatschappelijk betekenisvol te zijn. Steeds meer ondernemers willen middels economische activiteiten in de stad bijdragen aan het aanpakken en oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Het college wil hen daarin faciliteren en heeft daartoe het Actieprogramma Impact Ondernemen 2020-2024 opgesteld. In 5 heldere actielijnen beschrijven we hoe we dit willen bewerkstelligen. Dit Actieprogramma is een van de voornemens uit het coalitie akkoord 'Duurzaam Doen' en is met input van betrokken partijen tot stand gekomen. De Corona crisis brengt nieuwe maatschappelijke problemen met zich mee. Ondernemers in Haarlem geven aan juist nu behoefte te hebben aan een sterk netwerk, professionalisering om zich staande te houden en duidelijke informatie vanuit de gemeente over de mogelijkheden om in aanmerking te komen voor aanbestedingen. Ook geven zij aan een belangrijke rol te willen spelen in het leggen van letterlijk nieuwe verbindingen in onze maatschappij waar als gevolg van de corona crisis een grotere tweedeling dreigt. Het Actieprogramma is daarmee des te relevanter.

Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Ontwikkeling
Relevante eerdere besluiten	- Actieprogramma Sociaal Ondernemen (2018/645768) in commissie Ontwikkeling van 06 december 2018.
Besluit College d.d. 19 mei 2020	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Het actieprogramma Impact Ondernemen 2020 – 2024 vast te stellen. 2. Uitvoering te geven aan de daarbij behorende acties. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Voor bedrijven wordt het steeds belangrijker om behalve financieel gezond, ook maatschappelijk betekenisvol te zijn. Dat geldt zowel voor startende zzp'ers en het midden- en klein bedrijf als voor grote corporaties. Het is ook wel aangeduid als de transitie naar een betekeniseconomie. In een betekenis economie dragen economische activiteiten bij aan het aanpakken en oplossen van de maatschappelijke vraagstukken waar de gemeente voor staat. Uit onderzoeken blijkt dat ondernemers die maatschappelijk betekenisvol willen zijn en impact willen realiseren, een katalysator zijn voor het realiseren van innovatie en groei. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan het behalen van maatschappelijke doelstellingen. En daarmee aan de inclusieve, duurzame en leefbare samenleving die Haarlem voorstaat in het Coalitieprogramma Duurzaam Doen en de Economische Visie Haarlem.

In het Coalitieprogramma Haarlem Duurzaam Doen is de ambitie neergelegd om sociaal ondernemerschap in de hele stad te versterken middels een op te stellen Actieprogramma Impact Ondernemen. Onder sociaal ondernemers verstaan we ondernemers die het maatschappelijk doel als belangrijkste missie voorop stellen. Om die ambitie te realiseren is in samenwerking met de Stadsgarage vanaf 2018 een serie co-creatie sessies gehouden met ambtenaren bij de gemeente Haarlem en partijen in de stad. Daaruit kwam naar voren dat het programma zich naast sociaal ondernemers ook moet richten op de bredere groep ondernemers die op andere wijze impact willen maken. Als vervolg daarop is een knelpuntenanalyse uitgevoerd en onderzocht hoe deze knelpunten op te lossen. Er is een vergelijking gemaakt met andere gemeenten om na te gaan hoe met deze knelpunten omgaan.
Het nu voorliggende Actieprogramma Impact Ondernemen 2020-2024 beoogt via 5 heldere Actielijnen een stimulans te geven aan een ondernemersklimaat waarin bedrijven gestimuleerd en gefaciliteerd worden om 'betekenisvol' te ondernemen en te groeien.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. Het actieprogramma Impact Ondernemen 2020 – 2024 vast te stellen.
2. Uitvoering te geven aan de daarbij behorende acties.

3. Beoogd resultaat

Stimulans voor de betekeniseconomie waarmee middels Impact Ondernemen arbeidsplaatsen worden gecreëerd, duurzaamheid, circulariteit en sociale samenhang bevorderd worden. Op deze manier leveren zij een belangrijke bijdrage aan onze maatschappelijke doelen.

4. Argumenten

4.1 ***Het actieprogramma Impact Ondernemen draagt bij aan onze maatschappelijke doelen.***
Het stimuleren van impact ondernemen zorgt ervoor dat wij samen met bedrijven werken aan het behalen van maatschappelijke doelen. Meer specifiek draagt impact ondernemen bij aan de belangrijkste opgaven voor de stad:

- Betaald werk en Participatie
- De Energietransitie
- Haarlem Circulaire Stad 2040
- Nieuwe democratie: het faciliteren van maatschappelijke initiatieven
- Zorg en Welzijn

4.2 ***Het Actieprogramma is in lijn met de Economische Visie Haarlem (EVH).***
De Economische Visie Haarlem wordt in de eerste helft van 2020 vastgesteld.
Het Actieprogramma Impact-ondernemen sluit aan op de doelstellingen van de Economische Visie Haarlem. Meer specifiek op:

4.2.1 ***Het Actieprogramma biedt een goed ontwikkeld ecosysteem rond Impact Ondernemen.***
Dit geeft ondernemers de mogelijkheid om zich te professionaliseren en zich op te stellen als aantrekkelijke werkgever om dit talent te boeien en te binden. Dit sluit j aan bij hoofdstuk 2 van de Economische Visie Haarlem : 'Talent' met de strategie 'talent behouden, ontwikkelen en aantrekken' en de actie ' talent boeien en binden'.

4.2.2**.** ***Dit Actieprogramma helpt ondernemers in de transitie naar de nieuwe economie***.
In deze nieuwe economie zijn naast financiële gezondheid ook duurzaamheid, circulariteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid belangrijke randvoorwaarden voor innovatie en resultaat. Dit sluit aan op Hoofdstuk 3 van de Economische Visie Haarlem: 'Innovatie met de strategie 'innovatie aanjagen' en de uitvoeringslijn ' Impact maken' en de actie 'opstellen actieplan ondernemen met Impact'.

4.2.3**.** ***Het actieprogramma stimuleert een platform Impact Ondernemen.***
in actielijn 2 van het Actieprogramma dragen we bij aan een platform voor Impact Ondernemen, door een externe partij opgezet via de website www.impactondernemenhaarlem.nl.
Via dit platform kunnen Haarlemse impact ondernemingen hun diensten aanbieden aan reguliere ondernemingen. Door samenwerkingen tussen reguliere en impact ondernemingen te stimuleren, wordt ondernemen met maatschappelijke impact als doel sterker geïntegreerd -binnen de lokale economie. Op die manier stimuleert het platform de betekenis economie.
Naast dit 'Buy Social' component geeft de website ook informatie over de mogelijkheden voor impact financiering en het invullen van een SROI verplichting. Tot slot wordt het platform ingezet om te communiceren over bijeenkomsten en evenementen die in Haarlem georganiseerd worden rondom Impact Ondernemen. Daarmee sluit het Actieprogramma aan bij hoofdstuk 4 van de Economische Visie: 'Ondernemerschap' met de strategie ' Faciliteren, stimuleren en verbinden.

Algemeen geldt dat het Actieprogramma Impact Ondernemen bijdraagt aan het vasthouden van talent (betekenisvol werk), groei in werkgelegenheid, duurzame economische groei, meer innovatie en een inclusieve samenleving.

4.3 ***Impact ondernemen gaat verder dan sociaal ondernemen***
Sociaal ondernemen wordt vaak geassocieerd met het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De in de inleiding benoemde co-creatie sessies met de Stadsgarage leverde het inzicht dat ook een groeiend aantal ondernemers op andere wijze impact wil maken. Met het actieprogramma willen we ook ondernemers die een bijdrage willen leveren aan duurzaamheid, circulariteit of een andere maatschappelijke opgave, bedienen. Al deze ondernemers leveren

daarmee een bijdrage aan de betekeniseconomie en maken zo impact. Het Actieprogramma zoekt daarmee de breedte van de betekenis economie. Vandaar een wijziging in de titel van Sociaal Ondernemen naar Impact Ondernemen. Paragraaf 1.3 van het Actieprogramma gaat daar verder op in.

4.4 ***Het Actieprogramma helpt ook bestaande bedrijven in het betekenisvol ondernemen.***
Zoals hierboven betoogt beperkt impact ondernemen zich niet alleen tot startups met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook bestaande bedrijven worden zich meer en meer bewust van hun maatschappelijke rol. Maatschappelijk verantwoord ondernemen maakt plaats voor impact ondernemen. Uit een in de inleiding genoemde knelpunten analyse kwam naar voren dat ondernemers die impact willen maken, verschillende beleidsvelden combineren. Zij passen daardoor slecht in de domeingerichte 'hokjes' waarin de overheid is georganiseerd. Zo vallen ze tussen wal en schip van het sociaal en fysiek domein. Inkoop, kennisontwikkeling, erkenning en herkenning, financiering en innovatie blijken de belangrijke thema's om de beoogde beweging naar betekenisvol ondernemen te versterken. Het Actieprogram voorziet daarom in één gemeentelijk aanspeekpunt Impact Ondernemen.

4.5 ***Het Actieprogramma is een stimulans voor de eigen gemeentelijke organisatie.***
Behalve verbeterde dienstverlening voor Impact Ondernemers speelt de gemeente ook een belangrijke rol bij haar taak als opdrachtgever of inkoper. De gemeente Haarlem heeft de ambitie om meer maatschappelijk in te kopen. Dat gebeurt via het Inkoopbeleid en de SROI verplichting aan bedrijven die producten of diensten aan de gemeente leveren. Daarbij is het van belang dat impact ondernemers zichtbaar zijn, zowel voor de gemeentelijke organisatie als de aan haar verbonden partijen met een SROI verplichting.

4.6 ***Het Actieprogramma maakt betekenisvol ondernemen zichtbaar.***
Het Actieprogramma voorziet in een platform, opgezet en te onderhouden door impact ondernemers zelf. Een digitaal ondernemers platform voor Impact Ondernemers gericht op kennisontwikkeling en de zichtbaarheid van ondernemers. Impact ondernemers worden beter zichtbaar voor de gemeentelijke inkopers en partijen met een SROI verplichting.
Haarlem doet ook dit jaar mee aan de landelijke Impact Days met o.a. een 'Buy Social' route door Haarlem. (deze route wordt aangepast aan de Corona maatregelen). Het landelijke Social Enterprise congres in Haarlem is vanwege Corona uitgesteld naar 2021. In plaats daarvan zal Social Enterprise in 2020 een aantal kleinschalige workshops organiseren.

4.7 Het Actieprogramma is juridisch haalbaar.
De gemeente Haarlem heeft de ambitie om meer maatschappelijk in te kopen. Daarnaast is de gemeente gebonden aan Europese regelgeving ten aanzien van aanbesteding en inkoopbeleid. Actielijn 3 'Impact via Inkoop en Aanbesteding' is hierop juridisch getoetst en haalbaar.

4.8 ***Het Actieprogramma is ook in de huidige Corona crisis relevant.***
De Corona crisis heeft een grote impact op onze samenleving. Grotere sociale tweedeling ligt op de loer. Kwetsbare groepen uit de samenleving dreigen op afstand te komen in de 1,5 meter economie. Juist impact ondernemers kunnen een belangrijke rol spelen in het leggen van letterlijk nieuwe verbindingen in onze maatschappij. Dat maakt het Actieprogramma des te relevanter.

4.9 ***Het besluit zet Haarlem landelijk op de kaart.***
Het Actieprogramma is een co-creatie van de Stadsgarage en de ambtelijke organisatie. Het is het resultaat van een aantal sessies met impact organisaties uit de stad, een knelpunten analyses en diverse landelijke bijeenkomsten. De verbreedde aanpak van sociaal ondernemen naar impact ondernemen heeft daarmee landelijke belangstelling gekregen. Haarlem zou in 2020 gaststad zijn voor het landelijke Social Enterprise Overheidscongres. Vanwege de corona maatregelen is dit congres uitgesteld naar 2021. Bij kennisinstituten en andere gemeenten is veel belangstelling voor deze Haarlemse aanpak.

4.10 ***Het besluit kan gefinancierd uit bestaande middelen en capaciteit.***
Er is € 35.000,- per jaar aan middelen nodig voor de periode 2020 - 2024 om het actieprogramma uit te voeren. Dekking hiervan kan tot €25.000,- per jaar uit het algemene economiebudget. Voor het resterende bedrag van €10.000,- is voor 2020 ruimte gevonden in het transitieprogramma Sociaal Domein: onderzoek naar werkgeverscorporatie en het bevorderen van sociaal ondernemerschap. Voor 2021 - 2024 zijn een aantal acties uit actielijn 2 onder voorbehoud van financiering van derden opgenomen. De verwachting is dat er jaarlijks extra externe middelen beschikbaar zullen komen voor de uitvoering van het programma.

Capaciteit:

Een aantal acties uit dit programma worden belegd bij externe partijen zoals de Stadsgarage. Acties binnen de gemeentelijke organisatie worden binnen bestaande capaciteit uitgevoerd. Aanscherpen inkoopbeleid en dienstverlening aan ondernemers zijn daar voorbeelden van. Voor wat betreft de aanspreekpunten bij ECDW is daar binnen de werkplannen rekening mee gehouden.

5. Risico's en kanttekeningen

5.1. De maatregelen tegen het Coronavirus hebben grote impact op de ondernemers.
De coronacrisis heeft een grote impact op ondernemers. Dit roept de vraag op of ondernemers nu niet voornamelijk bezig zijn met overleven en het maken van impact nu geen eerste prioriteit heeft. Impact Ondernemers in Haarlem geven echter aan júist nu behoefte te hebben aan een sterk netwerk., professionalisering om zich staande te houden en duidelijke informatie vanuit de gemeente over de mogelijkheden om in aanmerking te komen voor aanbestedingen.

Zij zien dat het maken van een positieve impact op mens en planeet voor steeds meer consumenten een belangrijke afweging is om een product af te nemen. Hierin ontwikkelen is een manier om te innoveren en een aantrekkelijke positie te behouden in de markt. Een duidelijk Actieprogramma Impact Ondernemen biedt ondernemers houvast bij het maken van keuzes voor de langere termijn. Het Actieprogramma Impact Ondernemen geeft richting bij het opstellen van herstelmaatregelen. Dit is een kans om de transitie naar de betekenis economie te versnellen.

Deze kanttekening is aanvaardbaar en geen reden om vaststellen van het Actieprogramma uit te stellen.

6. Uitvoering

Voor de uitvoering van het Actieprogramma Impact Ondernemen wordt jaarlijks een planning gemaakt waarin de acties uit de actielijnen uit het Actieprogramma Impact ondernemen worden opgenomen. Voor 2020 is deze planning opgenomen in het programma. Zie hiervoor bijlage 1. Ten behoeve van actielijn 1 worden er op de afdeling ECDW twee aanspreekpunten aangesteld, die met een domein overstijgend kernteam acties uit het programma uitvoeren.

Evaluatie
Het college informeert de commissie Ontwikkeling jaarlijks over de voortgang van het Actieprogramma. Er is geen verdere besluitvorming nodig.

Communicatie
Dit besluit zal via de gebruikelijke communicatie kanalen bekend gemaakt worden.

7. Bijlagen

1. Actieprogramma Impact Ondernemen 2020 - 2024